

DOPLNĚK Do

- rozvíjející větný člen
- rozvíjí jméno (podstatné jméno, zájmeno ve funkci podmětu nebo předmětu) a zároveň sloveso (obvykle v přísudku)
- vyjadřuje vlastnost nebo stav, které má podst.jm. (zájmeno) za určitého děje (**Chlapci běhali bosí.**) nebo která se mu dějem přisuzuje (**Zvolili bratra vedoucím.**)
- bývá vyjádřen nejčastěji podst. nebo příd.jm. (většinou ve jmenném tvaru), infinitivem, přechodníkem (ten se budete učit až ve vyšších ročnících)

¹
Bratr byl zvolen poslancem.

²
Vrátili jsme spokojeni.

⁵
Viděl mě odcházet.

Běhali v parku bosí.

- bývá na konci věty
- ptáme se na něj: jaký? jak? jako co? za koho? kým?
- slova sám a rád bývají většinou doplňkem
- ve větách s doplňkem se často vyskytují slovesa smyslového vnímání, např. vidět, slyšet, apod.

Pozor!!!

Jana byla šťastná. - přísudek jmenný se sponou

Jana se cítila šťastná. - doplněk

V grafu je nutné zaznačit obojí závislost doplňku jak na podmětu (předmětu), tak i na přísudku.

Po Radek se cítil
Př se cítil
Do zdrav

A) Najděte ve větách doplňky.

1 Děti zůstaly samy doma.

2 Stavení se zdálo opuštěné.

3 Mirek doběhl v závodě jako poslední.

4 Rád bych ti to vysvětlil.

5 Honza vypadal jako ukřivděný.

6 Vendu si za kapitána nezvolíme.

7 Zahlédl jsem ho utíkat na autobus.

8 Seděl v křesle hluboce zamyšlen.

9 Považovali jsme ji za dobrou kamarádku.

B) Použijte daná slova ve větách jako doplňky.

1 spokojen

2 sám

3 první

4 známá

5 ředitelem

6 otevřená

7 jako panovník

8 louskat

C) Dané věty převedte do množného čísla a podtrhněte v nich doplňky.

1 Babička seděla na lavičce osamocena.

2 Dívka běhala po trávě bosa.

3 Hokejista se vrátil ze zápasu unaven.

4 Starý člověk se cítil podveden.

5 Muž pracoval na lodi rád.

6 Ráno vstal svěží, odpočínutý a veselý.

7 Baletka tančila na pódiu sama.

D) Rozlište, kde je ve větách jmenný přísudek a kde doplněk.

1 Vláďa ležel nemocen na lůžku.

2 Pavel byl nemocný už čtrnáct dní.

3 Necítili jsme se tam spokojeni

4 Noc se tenkrát zdála temná.

5 Komáři jsou obtížný hmyz.

6 S výsledkem jsme nebyli spokojení.

7 Voda v rybníku byla teplá.

8 Voda v rybníku se zdála teplá.

9 Pan Nový se stal ředitelem banky.

10 Pan Nový byl ustanoven za ředitele banky.

E) Doplněte správné koncovky přísudků a doplňků.

1 Naši známí se vrátil..... z bazénu příjemně osvěžen.....

2 Ocitl..... jsme uprostřed neznámé krajiny úplně sam.....

3 Atletky přijel..... z mistrovství nadšen..... svým umístěním.

4 Otcovi příbuzní vyvázl..... z nehody živ..... a zdrav.....

5 Děvčata ještě nebyl..... hotov..... se svou prací.

6 Stromy rostl..... na pobřeží ničím nechráněn.....

7 Horolezci se vrátil..... z výstupu na horu zcela vyčerpán.....

